

Stanowisko Rady Przejrzystości
nr 82/2014 z dnia 10 marca 2014 r.

w sprawie usunięcia świadczenia obejmującego podawanie docetakselu w rozpoznaniu zakwalifikowanym do kodu ICD-10 C80 realizowanego w ramach „Programu leczenia w ramach świadczenia chemioterapii niestandardowej”

Rada Przejrzystości uważa za niezasadne usunięcie świadczenia obejmującego podawanie docetakselu w rozpoznaniu zakwalifikowanych do kodu ICD-10 C80 realizowanego w ramach "Programu leczenia w ramach świadczenia chemioterapii niestandardowej".

Zasadne wydaje się, aby cena opakowania leku zawierającego docetaxel, stosowanego w ramach chemioterapii niestandardowej nie była wyższa od limitu finansowania opublikowanego w aktualnym Obwieszczeniu Ministra Zdrowia, z uwzględnieniem instrumentów podziału ryzyka.

Uzasadnienie

Docetaxel to cytostatyk o szerokim profilu aktywności. Wykazuje aktywność w rakach płaskonabłonkowych niezależnie od punktu wyjścia. Jego finansowanie jest uzasadnione praktyką kliniczną.

Przedmiot wniosku

Pismem z dnia 15.01.2014 znak MZ-PLA-460-19199-72/DJ/14 Minister Zdrowia przekazał zlecenie dotyczące wydania rekomendacji Prezesa AOTM w sprawie usunięcia świadczeń opieki zdrowotnej z wykazu świadczeń gwarantowanych, realizowanych w ramach programu chemioterapii niestandardowej: 18 substancji czynnych, w docetaxel we wskazaniu C80 – nowotwór złośliwy bez określenia jego umiejscowienia wraz z jednoczesnym określeniem maksymalnego poziomu finansowania ze środków publicznych.

Problem zdrowotny

Nowotwór o nieznanym umiejscowieniu pierwotnym oznacza obecność rozpoznanych cytologicznie lub histologicznie przerzutów z ogniska, którego umiejscowienie jest niemożliwe do określenia na podstawie metod standardowej diagnostyki (wywiad i badanie przedmiotowe, badania laboratoryjne i obrazowe, badania patomorfologiczne). Nowotwory wtórne i o nieokreślonym umiejscowieniu oznaczają obecność rozpoznanych mikroskopowo komórek i tkanek przerzutów nowotworu z ogniska pierwotnego, którego umiejscowienie jest niemożliwe do określenia na podstawie dostępnych, standardowych metod diagnostycznych. Nowotwory wtórne, o nieokreślonym dokładnie umiejscowieniu stanowią około 3-5% wszystkich rozpoznań nowotworów złośliwych.

Nowotwory o nieznanym umiejscowieniu pierwotnym stanowią w Polsce około 3% wszystkich nowotworów złośliwych, a pod względem obrazu klinicznego są bardzo zróżnicowaną grupą chorób. Nowotwory o nieznanym umiejscowieniu pierwotnym występują z podobną częstością u kobiet i mężczyzn. Najczęściej są rozpoznawane w 6. dekadzie życia. W około 50% przypadków w chwili

rozpoznania stwierdza się liczne przerzuty (w kolejności występowania najczęściej: w węzłach chłonnych, płucach, kościach, wątrobie, opłucnej i mózgu).

Opis wnioskowanej technologii medycznej

Docetaksel

Cytostatyk z grupy taksoidów, otrzymywany półsyntetycznie z substancji wyizolowanych z igieł cisu pospolitego (*Taxus baccata* L.). Działa poprzez pobudzenie łączenia białka tubuliny w trwałe mikrotubule i hamowanie ich rozpadu, co powoduje znaczne zmniejszenie ilości wolnej tubuliny. Powoduje to zahamowanie reorganizacji siatki mikrotubul niezbędnej dla utrzymania podstawowych czynności życiowych komórki. Docetaksel jest aktywny w liniach komórkowych wyrażających nadmierną ekspresję glikoproteiny p kodowanej przez gen wielolekowej oporności.

Alternatywne technologie medyczne

Na podstawie źródeł naukowych oraz opinii ekspertów można stwierdzić, że substancjami alternatywnymi, najczęściej aktualnie stosowanymi w ocenianym wskazaniu są: 5-FU (pięciofluorouracyl), oksaliplatyna i cisplatyna, paklitaksel (taksany), a także gemcytabina, karboplatyna oraz doksorubicyna. W przypadku leczenia nowotworów u pacjentów pediatrycznych wymieniono schemat CEVAIE, topotekan oraz irynotekan (leczenie opornych mięsaków). Należy jednak mieć na uwadze, że wymienione substancje występują w różnych schematach terapeutycznych i mogą także występować w połączeniu z innymi chemioterapeutykami.

Dotychczas Agencja przeprowadziła dwie oceny, które związane są merytorycznie z przedmiotową analizą. Dotyczyły one m.in. leczenia nowotworów o nieokreślonej lokalizacji przy wykorzystaniu produktu leczniczego DOTATATE-177Lu oraz kapecytabiny.

Prezes Agencji nie rekomenduje usunięcia z wykazu świadczeń gwarantowanych, realizowanych w ramach programu chemioterapii niestandardowej świadczenia opieki zdrowotnej obejmującego podanie schematu DOTA-TATE+177Lu w rozpoznaniach kwalifikowanych do kodów ICD-10: C.80, C.74.1 przychylając się do stanowiska Rady Przejrzystości. Natomiast w przypadku drugiej substancji Prezes Agencji, przychylając się do stanowiska Rady Przejrzystości, uważa za zasadne usunięcie z finansowania ze środków publicznych terapii obejmującej podanie kapecytabiny w rozpoznaniu zakwalifikowanym do kodu ICD-10: C80.

Skuteczność kliniczna, praktyczna i bezpieczeństwo stosowania

Odnaleziono łącznie 5 opracowań wtórnych dotyczących leczenia docetaksem. Jedno jest metaanalizą, kolejne spełnia kryteria przeglądu systematycznego i zawiera informacje dotyczące leczenia opartego o docetaksel w przebiegu nowotworów o nieokreślonej lokalizacji. Pozostałe 3 publikacje są badaniami przeglądowymi jednak zostały wzięte pod uwagę ze względu na bogate piśmiennictwo. Wymienione badania nie przedstawiają leczenia w populacji pacjentów pediatrycznych.

Amela i wsp. (2012) wnioskuje, że nie ma jednoznacznych dowodów określających przewagę zastosowania chemioterapii nad leczeniem objawowym podtrzymującym życie, nawet w przypadku pacjentów o słabym rokowaniu. Brak także jednoznacznych dowodów na skuteczność chemioterapii zawierającej związek platyny w porównaniu do schematów bez tych związków; dyskusyjnym jest wybór pomiędzy oksaliplatyną, cisplatyną czy karboplatyną. Nie ma jednoznacznych dowodów na skuteczność schematów dwu- czy trzylekowych w porównaniu do monoterapii. Nie ma także określonej substancji towarzyszącej związkowi platyny taksany (w tym docetaksel) czy gemcytabina. Wśród pacjentów o słabym rokowaniu jakość życia oraz tolerancja chemioterapii jest kluczowym warunkiem leczenia. Profil bezpieczeństwa winien być brany pod uwagę w pierwszej kolejności ze względu na brak jednej skutecznej terapii dla nowotworów o nieokreślonej lokalizacji. Brakuje badań klinicznych skupiających się na nowotworach o zawężonej diagnozie histopatologicznej. Nie ma badań dowodzących na klinicznie efektywne leczenie II linii.

W opracowaniu Lee i wsp. (2013) autorzy skupili się na porównaniu schematów terapeutycznych opartych taksany oraz związku platyny. Dokonano analizy ilościowej porównującej między innymi z monoterapiami opartymi o inne leki. Autorzy wskazują na raport NICE (2010) gdzie wnioskowano, że chemioterapia zawierająca paklitaksel oraz karboplatynę, wiązała się z osiągnięciem najwyższego

QUALY spośród analizowanych schematów chemioterapeutycznych, jednak prawdopodobieństwo, że leczenie byłoby kosztowo efektywne zostało oszacowane poniżej 50%. NICE podkreśla także brak jednoznacznego, skutecznego klinicznie schematu leczenia w przypadku nowotworów o nieokreślonej lokalizacji.

Obliczono, że leczenie w oparciu o taksany (w tym 4 badania jednoramienne w oparciu o schemat zawierający docetaksel) przedłuży medianę przeżycia o 1,52 miesiąca (95%CI: 0,12-2,92; p=0,03) oraz podnosi odsetek pacjentów przeżywających rok od diagnozy o ok. 6,25% (95%CI: 0,05-12,55; p=0,05). Niemniej, podobny wynik nie został zaobserwowany w przeżyciu 2-letnim pacjentów. Autorzy wnioskuje, że sugerowana poprawa może wskazywać na skuteczny klinicznie wpływ chemioterapii opartej o taksany.

Stella i wsp. (2012) podkreślają bezpieczne i dobrze tolerowane leczenie w oparciu o docetaksel, natomiast Adenis i wsp. (2010) w oparciu o 3 badania jednoramienne nie wykazali statystycznie istotnej przewagi leczenia schematem w oparciu o docetaksel nad pozostałymi chemioterapiami. W opracowaniu Pavlidisa i wsp. (2003) (oparte o 4 badania pierwotne) zwrócono uwagę na potencjał zastosowaniu połączenia taksanów (docetakselu oraz paklitakselu) ze związkami platyny w leczeniu pacjentów o gorszym rokowaniu.

Profil bezpieczeństwa docetakselu został określony w charakterystyce produktu leczniczego. Do działań niepożądanych zgodnie z charakterystyką należą m.in. neutropenia, małopłytkowość, niedokrwistość. Reakcje nadwrażliwości na lek (mogą wystąpić kilka minut po podaniu leku): zaczerwienienie twarzy, reakcje skórne, duszność, obniżenie ciśnienia tętniczego krwi, tachykardia. Retencja płynów (obrzęki i wysięki w jamach ciała spowodowane zwiększoną przepuszczalnością naczyń włosowatych). Objawy o niewielkim nasileniu (ograniczone reakcje skórne, uderzenia gorąca) nie wymagają przerwania leczenia. Natomiast w przypadku wystąpienia ciężkich objawów, takich jak niedociśnienie, spastyczny skurcz oskrzeli, uogólniona wysypka lub rumień, wlew leku należy natychmiast przerwać. Inne objawy niepożądane: neuropatie obwodowe, zaburzenia żołądkowo-jelitowe (nudności, wymioty, biegunka); hepatotoksyczność: zwiększenie aktywności aminotransferaz, zwiększenie stężenia bilirubiny, fosfatazy alkalicznej, zapalenie wątroby; zapalenie błon śluzowych jamy ustnej, zmiany skórne typu zmian rumieniowych na kończynach z obrzękiem i następującym po nim złuszczeniem naskórka, niedociśnienie tętnicze i zaburzenia rytmu serca, wyłysienie, bóle mięśni, osłabienie, odczyny miejscowe. Rzadko zespół ostrych zaburzeń oddechowych i śródmiąższowe zapalenie płuc. Rzadko łzawienie z zapaleniem lub bez zapalenia spojówek. W celu zmniejszenia częstości występowania i nasilenia objawów niepożądanych chorzy powinni otrzymywać premedykację kortykosteroidami. Lek należy podawać pod nadzorem lekarza mającego doświadczenie w chemioterapii nowotworów, wyłącznie w warunkach szpitalnych po uprzednim zastosowaniu premedykacji.

Stosunek kosztów do uzyskiwanych efektów zdrowotnych

Brak danych.

Wpływ na budżet płatnika publicznego

Zgodnie z załącznikiem do obwieszczenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2013 r. (poz. 52): wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych na dzień 1 stycznia 2014, docetaksel jest obecnie finansowany ze środków publicznych w Polsce w ramach programów lekowych: Leczenie niedrobnokomórkowego raka płuca (ICD-10 C-34) – docetaksel w II linii leczenia (załącznik programu B.6.) oraz Leczenie raka piersi (ICD-10 C50) (załącznik B.9) – Leczenie przerzutowego raka piersi trastuzumabem.

Docetaksel został sfinansowany w ramach programu chemioterapii niestandardowej wyłącznie w roku 2013 (zgodnie z wykazem danych na lata 2011-2013) na kwotę 1 198,50 PLN (2 pacjentów).

Rekomendacje innych instytucji dotyczące ocenianej technologii medycznej

W wyniku wyszukiwania baz medycznych oraz źródeł rekomendacji postępowania klinicznego, odnaleziono dwie rekomendacje (NCCN 2014, ESMO 2010), gdzie podanie docetakselu znajduje się w schematach chemioterapeutycznych leczenia nowotworów o potwierdzonym histopatologicznie charakterze jako gruczolakorak oraz rak kolczystokomórkowy. ESMO wskazuje na podanie

docetakselu w leczeniu paliatywnym, a ponadto na zastosowanie ewerolimusu w leczeniu nowotworów o nieokreślonej lokalizacji w przypadku histopatologicznego potwierdzenia zmiany jako nowotwór neuroendokryny. Europejskie Towarzystwo Nowotworów Neuroendokrynych (ENETS) na podstawie doniesień badania III fazy (gdzie wśród pacjentów odnotowano przypadki zmian o nieokreślonej lokalizacji zmiany pierwotnej), zwrócono uwagę na potencjalną możliwość wykorzystania tej substancji, gdy pozostałe dostępne metody zawiodą.

W wyniku przeprowadzonego wyszukiwania nie odnaleziono żadnych rekomendacji dotyczących finansowania ze środków publicznych omawianych substancji w wskazaniach pozarejestacyjnych. Należy mieć na uwadze, że w większości krajów europejskich brak jest pozytywnych list leków refundowanych we wskazaniach pozarejestacyjnych. Za zastosowanie leku w takim przypadku odpowiada lekarz, leki stosowane są w ramach badań klinicznych lub refundowane na zasadach indywidualnej zgody, po wykazaniu, że w danym stanie klinicznym nie jest możliwe zastosowanie innego leku, który jest refundowany oraz wskazaniu dowodów na skuteczność kliniczną. Ponadto, rekomendacje refundacyjne możliwe do odnalezienia na stronach agencji HTA rzadko, jeśli w ogóle, dotyczą wskazań pozarejestacyjnych – zwykle odniesienie się do takich wskazań w rekomendacji jest niemożliwe z uwarunkowań prawnych.

Dodatkowe uwagi Rady

Brak uwag.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Rada Przejrzystości przyjęła stanowisko jak na wstępie.

.....
Przewodniczący Rady Przejrzystości
prof. Tomasz Pasiński

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 31 e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 z późn .zm.), z uwzględnieniem raportu Ewerolimus (Afinitor) i docetaxel we wskazaniu: nowotwór złośliwy bez określenia jego umiejscowienia (ICD-10: C80), AOTM-OT-431-1/2014, marzec 2014 r.

Inne wykorzystane źródła danych, oprócz wskazanych w ww. raporcie:

1. Nie dotyczy.